

вивезених до французької
до тих, що проживали на тимчасово
окупованих території Сумської області
в період Великої Вітчизняної війни

Р-7615
Сумська область
ДЕРЖАРХІВ

ПАПКА ДЛЯ БУМАГ

Листів радянських громадян,
вивезених до французької Німеччини
(шп-шч)

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7615
№ 7
Інвентарний № 82

Початок: 1942р.
Закінчено: 1943р.
На 105 арк.
57 документів

Absender:

Идатель:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду прапи-

сати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами



An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

как наша поляна и все
оставшее как там
гости. Тогда все оста-
лось вам сын Василия
придавайте привет
всем родным и всем со-
седям и всем все и
оставшим и даваятам
и друзьям дома поже-
лайте всего хорошего
то пока еще жив.

Sergei Schrakov

Stelniki, Ukraine

-

Putivlski

-

Sum'ska

Putivl

7

Письмо 25/8-43 года. Письмо прочитан от ая
родного сына Вити. Здравствуйте Папа и Мама
Письма с от вас получил. Я за которые с очень
благодарю вас. Мама вы пишете это с фотог-
рафировались. Сестры так пишете если може
но с хотя буду смотреть ни мертвые отпески
вас, красной догери, сестре и сестры. Папина фото
в мене есть. Теперь вы пишете это дитя дитя
ка то сходите на его посылу и попросите за
мене прощение мое с перед ним это совер-
шил то нехай простить меня. Я живу хорошо
есть есть и есть есть всего. Самой рад-
талм мать с дочкой с украинки сталинской обра-
сти здоровы как да одну семью. Прощайте
добрый. м вы все с любовью, есть м. 100%

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Письно виразано і тільки на лінійках! Письно ясно и только на линейках!

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



Ан, Кому: _____

Wiktor Lohpauke
Fs. Bremer bei Fr. großen
Post Hohenkirchen
(Oedenburg)

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надаслав:
Одправител:

Spanow Wintor
ost w 1501.



Betriebslager
Kriegslager I Ost
Greditz/Riesa

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Письмо написано 6/IX-43 г.
Заранее вышлите дорожные расходы
Поезд, Поезд, Поезд и
дорожная стоимость билетов
Я живу и здоров того и вам
желаю, письмо всего от
всего получите одно за год.
Я живу и проживаю
в своей старой Германии, знаю
никакого ничего, не знаю и

Postkarte
mit Antwort

Ukraina

Назву области, пошту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



An, Komu:

Litwintschow Lichon

in:
куда:
куда:
Straße:
Улицы:
Улицы:
Kreis:
Повіт:
Район:

Seredino-Budla
Sernowskaj. w/2
Seredino-Budla
Jummskaj.
Jumskaj.

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:
Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но i тiльки на лiнiях! Пиши ясно и только на линиях!

вы меня или нет. Я работаю в цеху работа легкая
мне дали штаны и пижамы издержкиной парашой
ботинки. Пропиши мне адрес Гюсима и Буен. Напиши мне
хороший ли урожай где дядя Коль в каком лагере
и за что его посадили, был ли у красные или нет ^{тебя}
я слышал, что в Вевеи был. Со мной один парень
из Шостки он получает часто письма и посылки
если можно то напиши мне табачку больше
ничего не надо здесь табак дорогой. Работаем по 12
часов и только в воскресенье пускают гулять а
то пропадают в бараках получаем в месяц 30 марок
350 гр. хлеба 2 супа. Каждый день Пусть Лора
напишет какие новости, а то меня безвызывают
если знаете что война, пока доведут цеху передайте
Ингачки чтоб слушала всех из цеху крепко се добьюсь на-
верно пишу вам, потому что здесь не могу ^{дождаться} ^{Ваша Лора}

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини
Ответ в Германию



An, Кому:

Spanow Wintor
№ 1501.

Betriebslager
"Röderlager I Ost"
Gröditz/Riesa

Ort: _____
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender: *Josef Schachner*
Langling 4. Post Hainbach
Wohnort, auch Zug- oder Leitpostamt
bei Schöndling O. B.
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

21. III 20
З-г раб емлюме мой горбуи-пога-
мии мама емьона и еемпа-
ка хамьона и воиу перегаю
свои мамеиуи привери.
Келюу поидиуього воиуи
незгрии и кива и згорова
мого и воиу келюу мамю.
и вайт проиуу. и к и наву
мгм и аб-емпиу и и келюу
мак. и проиуу. и келюу
дучел закроу мак по за инокте
иенорюиуе и дог долет вер-
нуче. иу мамюиу и Амриууу
ваиу поидиуа ики и дучел
поидиуа и згорюу кива и

2622
Postkarte
mit Antwortkarte

Ukraine

Sumi

Ulanow

Wirie

Dory Bilanci

Schpetna Anastasia.

6 6



Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Якщо що з от воє полуха і саме пора до у воєнних
міст приносять і одягом так я не знаю як і стовідати
мамоєтко пишите що похоче писала з не низна ла ш
ви получите до одну і тепер буду писати кол тизе дин
дві. ну мамочко ви пишите про тата і про гришу от мам
і воє похоче не пишите мені татів Адріс. тата і буду до
іх писати писати ну мамочко і гришу ніку ні редовайте при
вет низна і дини написати. ну мамочко похоче те пох
і преїду тата і буду зделати. ну мамочко перекажіть дед
друшні що і проїду хай похоче те воє похоче те похоче те
хизми тата і отомала дини ну мамочко про надю
нає превези в раїю і приїхати старости нає за дини
і дини каюти; дини і і у з д д нає один. мене і і воє дин
нового і я з хай похоче те і пиши і воє і каюти дини
так я не еєтти за браїсє так і дини каюти дини і про гри
ну мамочко низна і і воє дини каюти дини каюти дини
мамо. ну мамочко хай воє дог похоче те і дини каюти
неє скоро преїду ну мамочко на пиши про дини каюти
про надю ну про воє еєтти дини каюти дини каюти
каюти. і перекажіть дини каюти і еєтти каюти каюти
каюти мені про гришу як дини каюти ну мамочко каюти
каюти каюти так ви пиши хай і з еєтти каюти каюти
каюти каюти каюти каюти каюти каюти каюти каюти
каюти каюти каюти каюти каюти каюти каюти каюти

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Schrecknij Danil
in Bentschen

Gemeinschaftslager
am Bahnhof

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

7. November 1942

Листаю тебе
мудра дарила мадам
що пока ти в здоров
тій вий швидко
передано поштою своєю
редкою пам'яті і
моям і радіє своїм
моям вий передаю
поштою своїм смію
поштою своїм смію
поштою своїм смію

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



An, Kom.

in:
куди:
куда:

Straße:
Вулиця:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Ulnemja Papir
Kumir Tolant
Tilakovska. Sen
Ulnemjovskij. P-4
Sufenka. Obl
Zarich

пеня вору коня видя хоще да глуми и държи
 думи скупачо вон мени джунки не
 идуть доня чиную вас всех и коню
 вину пеня хоще ниско му отбас
 ме полу хоще почину не знае доня
 пеня не забубан мене пеня аще уан
 та кораб вон твоя доня да кулау
 пеня тв ниско нави и адрес доня
 адрес вон оди аще вон обини
 доня тв адрес сати доня хат моги
 хоще буг перенуе поимеуе адрес
 и пеня мени ниско вон ~~моду~~
 не сам сирки хоще мени джунки
 нави аще вон моги нави аще
 адрес доня хат моги доня аще
 так ниско не сам пеня аще вон аще
 доня аще вон аще вон аще вон аще
 от вон чиную вас всех коня и доня

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому:

Spelnoj Danil
in Bentschen
gemeinschoftlager
am Bankhof

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Шлюбовник
Клима
Привет з далекої Німе-
ччини з родну Україну
Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe 23/IV - 43 року.

Добрий день дороге
і ніколи не забудавши
родни мамочка вас і бр-
ня, дороге родни, щиро
кагато писати писано
порешити передати вам
далекій скучний міся-
сердечний привіт і по-
желати всього найкращ-
ого в вашій домашній
житті і сповищою

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинськими буквами



An, Кому: Шлюбовник Анна

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

~~Dorf Raut~~

~~у Великому Район~~

~~Гумана у Львів~~

~~Одесская~~

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Шновник
А. Г. Г.

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому:

Спроушн Кларва

Rottleberode

Deutschland

Arbeiterlager

"Waldschlößchen"

Firmen-
Stempel

De

Absender:

Spota Orsena

Sonnauer Ziegelwerke

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte



DER FUHRER
KENNT NUR KAMPF,
ARBEIT UND SORGE.

WIR WOLLEN
IHM DEN TEIL ABNEHMEN,
DEN WIR IHM ABNEHMEN
KÖNNEN

Spota Fiona

Gebiet Sumiska

Kreis Dubowjasowka

Dorf Spotowna

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

/Ukraine/

Листо пишу вам 1818. 43 року од вашої дошки
скажіть
океани і пишу до своєї старської матінки
добрий ден дорогий моя матінка я вам
повідомляю втім що я живу і здорова
ну вам такої мислі не вважало як я живу
мамо несе ви про мене забули що ви і одного
писма не написали я вам уже багато писав
дала ну а отже і одного не направила впрямче
забули вам надати листів мене дуже нещів
ну а я маю про вас не забувати вишкі і з
душки не сдержити і каменю ніг емоїсх проп-
ішійт мні як ваше здоров'я маю та мого ви
тежко і написати як уває поводити та тежко
ни мого прописати мні навести усі і я тежко
вам маю свої надії привіт і щиро вас щиро
надію і надію усім родителам пожитком
поклоню і щиро доведати ками
нашійт надію
отже вишкі

N3.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Andrei Schpunter

6 Inst Ber. L.S.P.

Gladbeck i/W.

Reinz Ötting

Schule

Deutschland

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe



Postkarte

mit Antwort

Назву области, району і уряду
писати латинськими буквами.
Район, область і бюро труда
писати латинськими буквами.



An, Рому:

Andrei Schpunter

Дорогие родные я
вас могу просить
чтоб вы мне не на-
писали я знаю где
нахожусь от улья
и своих друзей я не
хочу писать много
мне городи у Бело-
го в милова
улья я работаю в
замену чужому на завод:

in:

куда:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Studenten
Студент

Post Tschernowone
Червоного в-на

Tschernowone

Sumy

Tschernowone
Украина

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

но мене з нею є несконно дівчат багат
в з гнучовського району дівчат так
що я до їх їжджу через день в
лагери. Узнав що Шуря неї десь
жива там в Німецьки так що я зможу
буду приїжджуватися можливо і кобач
шлях з нею он до мене километрів 500
но їм неможливо от чого неможливо
я потім їм крикнув от товаришок
открийте до багнатовського дівчат
и они мене скажи. Стеню кобач до
даних приїжджувати свій привіт и на
ваш наймудрого в вашій житті
кожненьку в не вам третю откритку
Ваш син Андрей Федорович Шуряєв

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Fedor Schpunter

in. studenok

Heinz tscherwony
stat. Sumy

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому:

Andrei Schpunter

6 Inst. 3er L.S. Pol.

Gladbeck i/W.

Heinz Götting

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Schule.

Deutschland.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Spuntenko
Philip - 1450



Lagerstempel
init genauer postalischer Angabe
Gemeinschaftlicher Salbker Str.
Magdeburg, Salbker Str.

23/III - 1943

Magdeburg.

Здравствуйте мои дорогие
Родители! Во первое
строчке своей открытки
мне передайте мой кра-
сивый синодальный привет.
Вот также сообщая что я
хорошо и здоров понадежда-
юсь французов и вам же-
лаю всего наилучшего

Postkarte
mit Antwort

Назвать область, повиту и уряд праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



An, Komu:

Spuntenko, Fedor

Studentenok

"Pewni Schlack"

Ermaniski

Sumy

Gluckow

in:
куда:
Straße:
Вулиця:
Улица:
Kreis:
Powiat:
Район:
Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:
Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

В вашей славной семье и желаю доченьке до-
рого здоровья и чтобы досталась всех своих успехов
в этом мире и в мире. Мои дорогие и дорогие
пока много работаю в заводе живу в мире
работает 12 часов в сутках и до 2 вечера карм
пока много 350 руб. и много в мире и
до 2 раза приварю для всех моих карм и
получаю деньги на мои потребности и получаю
в мире 30 марта 14 для всех моих карм и
сам про себя желаю здоровья в долгие и
с добротой. Будьте мои дорогие. Ну мои дорогие;
писать и получаю своим добродетельным
и своей добротой радостно приведу все и
приведу. Будьте мои дорогие. Будьте мои
Милые мои. Будьте мои.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! | Писать ясно и только на линиях! | Писать ясно и только на линиях!

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Spuntenko
Fedor

dorf. Studenok Kreis. Emanski
gebiet Sumy okraint Gluchow.

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому:

Spuntenko
Philipp-1450

Gemeinschaftslager Salbker Str.
Magdeburg, Salbker Str.

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender: Schramko Hanna WSOZ
Надавець: Сіма 3
Отправитель: Сіма 3

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Gemeinschaftslager
Erkner bei Berlin
Berliner Str. 9-15

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

16



З привітанням вашим до вас! Добрий день
дорогі мої ріднітькі тато, мама, тато, каа
і Ковалюк. Дорогі мої ріднітькі живу і і на
воважливий день по старому робити на
старому місці. Родина 9-8 год. Обирих все
постарому, що ви знаєте вже з поперед
ніх листів. Там була і від вас і отримав
прошлий лист туди у вас більше году. Число
того так само і ви од мене не можете
єсть і до мене не доходить. На жаль
ви пишетеся за мною і ви мене квіти
ходять, то не пишетеся коли не ходять.

An, Рому: Schramko Roman

in: Ukraine
куди:
куда:
Straße: Woloschniwka
Вулиця:
Улица:
Kreis: Yelinsky
Повіт:
Район:
Dienstpost-
amt oder Sumska
Gebiet:
Область:
Arbeitsamt: Romny
Уряд праці:
Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

нам дають койку з барака. Мені дали сорочку, штани, кожну костюм-ну нову і давши койку і з старого. Достала в ту ж хорошу якість. Обириш ^{18.08} ходити в кім. Зодувати не давши нічого ну ти купуємо де прийдеться. то виїжди в місто. Ну то все нічого ну прокинувся зносив і надати не прокинувся. аж не сніг тут, в місто. і спати. Мамочко оди проку вас за мною не турбуйтесь. Ясно прокинувся і найдуше прошу бережіть свого здоров'я, може ще коли побачимось. Мамочко прошу а вас щоб вислали мені фото, бо я їхано так як у гості ні карток не брав, даме і не попросився ні з татом, ні з братів. Мені з сусідом, а таму дуже тільки ну нічого не зробив. Мамочкока обіймайте на мене, може щось вас утримати то все мені простіть, бо я дуже ще дуже нічого не знає. Ві, мити, татом, братів. Оби ви зможете як я за вами скучу, немо того див не на тії мити щоб я не згадаю вас. Ві хочби хотіла карток дивитись, а немо, ади я як дивитись в полі. Давізнами дороги мої різноманітні ціную а вас Сашо іно раз. Привіт татові, мамі, дяді, теті, мамі, Віті, дові, Віті, Кайро (які Анита не обіймаєть) може ти мені її мити в обійми немо отримати. а з Федором кератиною, мої всім міром давати. Давізнами а насі мені ваші мої різноманітні. Привіт свого здоров'я. Давізнами мої мамочко.

Absender:

Schramko Roman

Надавець:

Україна

Отправитель:

Woloschniwska Wlinsky

Sumska Romny.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: Schramko Hanna w Soz

Limes w 3

Ort:

Lager- oder

Firmen-

Stempel

Gemeinschaftslager

Erlener bei Berlin

Berliner Str. 9-15

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Schramko Marija
bei Alfred Patzold
Karlsruhe Nord-Elbberg
i Schleien.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

19/III. 1943.

Здравствуйте дорогие родители
Мамочка, папа, сестричка Надежда
и все мои сродственники, знакомые
и соседи. Писать письмо я начинаю
только досаду разожить, очень крепко
вашим родителям хочу и вас
пожелать. Дорогая Мамочка сообщите
вам, что я до настоящего времени
жива и здорова нахожусь с мамой
по старым местам живем

Postkarte
mit Antwort

Назvu области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами



Украина
An, Кому: Schramko Marija

in:
куди:
куда:

groß Gottmahl über

Straße:

Булаця:

Улица:

Saprowskije Straße

Kreis:

Повіт:

Район:

St. Schirjoko 15

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Заморожье

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на ли

ника хорошо мирно, работаем с 5 до 8. Жизнь проходит так быстро
с Катей видимая Комедия воскресенья, иногда она со мной занимается с ра-
боты. Мамочка и Вас пень прощу Вас не обижайтесь на меня, может
быть вы мало занимаетесь писем и много Вам очень много и ждешь для му-
жества и. Надежда, мотом Чувств и Катя всем всем. Мамочка, берегите
свое здоровье, пиши будешь переписывать увидимся. Встречае будущее
Сногдн пиши пиши ои Вестер Катя Мамы, Вам, пиши их очень
независимы, наверно будущи их переписывать если б вы знали их пиши.
Катюша пою тревога по 3 1/2 балла и все время тревога оскань са нив-
ность, града на дворе стает видна, как и пиши пиши в воздухе
земли не угадают. В Вас пиши Чувств по со всем обижать бл-
годарно. Мамочка и Вам пиши. Зрото и одну Катю по пиши плохи
прошу не обижайтесь, это пиши пиши, пиши пиши пиши пиши пиши пиши.
Я пока доведи, моя родная, доведи Мамочка, передавайте
привет мамочке, пиши пиши, пиши пиши, пиши пиши, пиши пиши.
Привет Катя, Ой, и пиши Вам. Всем всем пиши пиши пиши пиши пиши.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Шрамко Марія

bei Alfred Patzold

*Harpersdorf Krs Gollberg i
Schlesien.*

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien



An, Кому: *Шрамко Марія*

bei Alfred Patzold Harpersdorf

Krs Gollberg i Schlesien

Ort:

Lager- oder

Firmen-

Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Sivan Schramtschenko

Malekhot in Mecklenburg

Patrin Lager Genka

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Ost-arbeiterlager
Uckermark / Meckl.

22.10.18 = 13.11.18

Здравствуйте дорогие
и крепко любимые ма-
ма и папа и дети
ваше освобождение я по-
ка живу и здоров и по-
челестно и в доброй ве-
щественной и долго вре-
менной и счастливой
мной на производстве
на дорогие мои маме
и дети

Postkarte
mit Antwort

Ab

В краю области, повіту і уряду праці
написати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
написати латинськими буквами



An, Кому:

Marija Sypurin
Ukraine

in:

куда:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dorf Sidarkovo
Uckermark
Sumy

Село Старково на Україні
Марія Сипурин

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

касколько я обрадован вашим приходом и
и узнавши о вашем здоровьи и благополучии
желалось было поскорее к вам приехать
Маруся и мама. Вскресте вы с братом и
все то, что я вас жду, когда в мое время
и вы распрощаетесь и получите ваше положе-
ние и всегда жду, что вы останетесь не-
щастны. Ковчег и все и все и вообще в жизни
трудностей, но все же нужно пережить по-
лучить и получить. Я хочу, чтобы вы и поста-
вить окончательный вопрос и сядете и
или я к вам, так что вы будете жить и
судить и вы не будете судить и все
извещать, так что вы будете судить и
судить и все и все и все и все и все и
все и все и все и все и все и все и все и

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Marifa Suprun

Ukraine Sumy

Gluchon Dorf Swerkow

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому:

Iwan Schramtschenko
Malchow in Mecklenburg
Fabrik Lager Lenz

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ostarbeiterlager
Malchow / Meckl.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Max Hirsch
Lager Hirsch

Stuttgart-Untertürkheim
Postfach 26
Deutschland.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Lager Hirsch
Stuttgart-Untertürkheim
Postfach 26

Дружелюбный
Добрый день моим дорогим родителям
Мамочка и папочка Ваня и Катюша
Впервые строгих я сообщую
что живу в здравии пишу вам
свой маленький сердечный привет
и желаю вам всего наилучшего
здоровья, счастья и благополучия
вам сообщаю что я сейчас пишу
вам письмо 29/6. и 2/VII из прох.

Postkarte
mit Antwort

Назвать область, посылку и уряд
писати латинскими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Адрес:



Peter Schöner
Ab
Hauptstadt
Lager

і всіх пошуків і забори ва
що ви пишете що вам це дома
можна інакше кої хелі не пишете.

рада кождоїм бдѣ усеїго дома. мої ру

одружити і все замінує і ви не вете чого це

ни огород які хліба сейрод ги садки вродили ну ви міні

нидесте пишете нікі запису ги вони хор дома вештаюц ги моїм
аворі писавть до мене думи вгані си сядуц ги пишете що я вам

і всім не ется ви міні мене рідно смітєсь. а я вас ірзиди на кожного дня
насеку минути. від думи зівати ехрими хотіло міні вас хор од

даски побити ну кілого окуви бдудим моїм ів дити до мєсь побити
мєсь. а тепер прошу вас мої ріднєнікі іл моєно еронографіруйтєсь

і пишете міні картку і хор на картку поживьмо на вас я вам
у все вилама одну картку і вїїті одружити ввєлаю одну. ну пок

вєс передавати привєт всім родичам і всім моїм друзам які
є дома і всім ехидет і так хором и етд. м. нєа доведєтє хєм

хрєні вєї рідні і цїмєр пишєтє раз. мої ріднєнікі вєїм дєтєм.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Plötzlich lesen u. todlich na liniax!

Absender: *Stager Kasyli*
Friedland; Mecklenburg
 Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
König Str. 30
 Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Дієсно до Берліна
Штатс-Рейс-Часу
Мені Харківці
Траурюю будинок
мекке мені
Тарі Коріс Берлі
Доїрніг ені
Сотурую оюом
руо і мчв 890/0
Доїг мін
Берліні Штатс-Рейс
6/11/43

Postkarte
 mit Antwortkarte



Stager Natalia
Acht yrka. Sumshaja
Zurich
238. Bz 4

Ukraine
 Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Дорогой и многоуважаемый мнѣ Мейстер
Григорьев, и дейкати Телі Волі и Ізани
Доброго здоровья на разлюбимая сімья
продолжаю я вам свой оццовскій привѣтъ и
от своего щирого сердца щирѣе привѣтъ
на желаю вам всего наилучшаго в мірі
и еси Мейстера соби еси велити еси
писмо всемо получив законное оіт
Многодаряю то которое вы писали 5/11/13
я одержавъ въ іудіи, мнѣ Мейстера вы прое
те дружескую руку, ели іудей возмоще
я по еси сражу се, передайте привѣтъ все
родным и знакомым, пишіте писмо по по
вому адресу я работаю в городі іудіи.
иде на железной дороге мѣзня моя оіт
добра, Мейстера не одній привѣтъ Алексю
Алексѣвичу деіт и пишіте мнѣ писмо
даждь прозба деіт в городъ Велишій іудіи
5/11/13

Absender:

Michel Schtanyko

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

bei Schmelbein

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschliefachnummer

bei 1. Gasse 50 (101)

Str. Belgard (101)

1000 peregrin & kam

ebm mofkum nomim

Mani Mani Trimi, Thani

Kupiani, Mani, i ban

pignum minkai i

gorkom. Tausimo skum

bi rodeme.

Тока довиганис.

Мену вам правис

курки.

Вам сн минифе

19/III - 1942г.

Postkarte

mit Antwortkarte



Dmyer Schtanyko

Dorf. Jasnopoleschina

Haus. Lipova-Dobina

Gebäudezeit. Lemsgka

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschliefachnummer

Добриде день і ви зегір мої рідненькі
Лилиш листа і вам 19/III 41р.
Спішу писати і вам листа.
І нахожусь нині здорового
і вам пишу. І погуляв вже
од вас відкритки за котрі
дуже дякую. Одну відкритку
погуляв ввечері 18/III і ви
пишете 18/III за котру
дуже дякую. І ввечері
тут чимось як роблю. Но
дуже мені тут добре. Но
в мене є віт ходити. Ми
тут в трьох: Я, Толя, і
іх троє: старий, стара і
дошка. І живу над цесем.
Щось асфальтові. Ми як
сидимо роботу тоді на цесі
там приходять хлопці дівчата
і сидять по цесі до вечора
потім ідемо спати.
Ми де в стіну в електрична лампа
Місто од нас чим. І свої роботи
одні до самотника щоб підняти
відметки підняти і поставити
до цесі своїх незнаю де
казати. Но розв'язати по

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)



Michel Schtanzko
Neu Schinellbein

bei F. Pautzke 50

Hr. Belgard (Bm).

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Schteimach

Wera №38

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Здрастуйте дорогі роді-
нелі напаша і мама
і сестра Оксент. В першій
я сабачую що я живу і
здорово тоді вам желая
в вашій ~~жизні~~ житті. Я живу
пока нічого вже привикла.
Тя нага переживати все.
Ну проти прошлого року
життя покращало, ти

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



An, Кому:

Meschiritschi

in:

куди:

куда:

Strasse:

Булаца:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Schteimach Afanasi

Pidbir

Lebedinski

Summi.

взнали дорогу, та рознакошились то купували дубка
фурії, карташку, морозено, огірки, то хох вдовив
не такі голодні як були. Полугаю 35 м. за місяць.
Роблю одв-бх. 12 годин роблю, ну не вадсько, тільки
погано за те, що воздух поганий, жарко і нильно
в фабриці. Нам видали халати-плайнти і босонож-
ки і косинки, носить свого не можу, тільки в неділю
своє надівати. Ліда почуває здорово, нам тут не
страшно, я полугаю од Галі Сал. нісьма то в
берліні віся дурне болілять, ну ти спиймо спокій-
но, такно не думайте. Мамо і папаша пишуть
як ваше здоров'я, як наведе та кину охсені спортив-
з мамою. Привіт дяді, тьоті, мові Півкові, і її бабкам.
а також сусідам і дівчатам і хлопцям. Давідані.
Цілую вас. Ваша дочка Вера. Мені вже дев'ятнадцять

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Schteimach
Afanasi

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому:

Schteimach
Wera N° 77.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Görkau-Sudetengau

Postfach 21
Deutschland.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Anastasia Schurba

Brandenburg Harz

Kaiser-Otto-Platz 5



Hr. Sturm

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и министерство
писать латинскими буквами



An, Кому:

Peter Schurba

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Seredina Buda

Troizkaj 38

Seredina Buda

Sumi

Ukraine

Ваша вдова
в Берлине, в Саар-
ланде это очень
мало слышно обо
не беспокоит
Январь все Берлинское
Ваше все все в Берлине
Январь Марта 1943
С уважением
гос. Анастасия
10/11-1/3.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Здравствуйте дорогие родные!
Открытку получила Вами 12/III - 43. Я получила
за это спасибо. Дорогие вы пишите поскорее
я перестала вам писать. Нет! Я пишу
по два ответа на ваше каждое письмо.
Борис родные обо мне сильно и волнуют.
Я живу очень хорошо. Работать на старой
машине привыкла за год так как дома.
Только одно это скучаю по вас.
Все время у меня в голове родные вы.
Как получу письмо то у меня с
сердцем камень с сердца сбавляется.
Родные берегите себя как вы там
себя. А маминте как здоровы бабушка

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: _____

Anastasia Schürba

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Brandenburg Havel
Kaiser Otto Ring 5
bei Dr. Störck

Absender:
Надавець:
Отправитель:



Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Муса Нікі В

bei Walli Kuhn

Schierzig Hld.

Post Tirschkegel

№. 1120112

Добрий день і мрієм
Моя дорога мати
дорога мати ви
заткнуто неспокою
я пока жив здоров того й
вам пилю Дорога
мати я нахвосту
от Берліна докл. В
смі роблю і радяна
по заткнуто неспокою
тея

Postka

mit An

Назву (ім'я, прізвище) уряду праці
писати (написати) буквами
Район, область і бюрократу
писати (написати) буквами



An, Кому: Мусі Марусі Т.

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Сумська Обл. Тирес-

кий Район Село Тирес-

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

мені тут дуже жарко як дома їсти
хватає браз падець зовтра хлеба падець а то
жирі Дорожня матица і сестрица Мач
і дуже спокуюся за вами Мамце
і за баче здоров'я і за татю що в як
вона там ігна сама робі Мамце і
і маця і дити спуюся за дотом Мамце
і ветаю народоту знає а кожна в дев'ять
Мамце в селі Криву Хазяїстві знаєтє зна
родоті мені хазяїн купив казіну боти, туглі
і піджака народоту от мене мір ке П.і
і ван 13кл. з іваном у хазяїна Єтисек Продішур
в хазяїна вписав маці 25 марок 15 август
Привіт усім і освідачі мамені ситра маця

Absender:
Надавець:
Отправитель:



Schubin
Petr. Nr. 7
Ostorbiterlanger
Oleli'sleben
Zuckerfabrik

Ойкрийїтє пущєна в 20 Сємєдї
Здравсїєвуй нєз роднєсє-
нєвєдє мамєсєнєкє. Сєодїцєтє
їїдє чїїє з дїсєв и здєров їїгє
їїдє сїєлєтє нєз мамєсєнєкє
роднїнє нєз нїєвїдїєнє здєровїєнє
Мєлє зїїдє пєсєлєтє 7ї оїкрийїтє
є оїквїєтє оїк їїдє нє нєлєгєтє, мєлє
зїїдє бєдє прєсїєтє нєлє мєлєсєнє
пїєтє мїєтє тєлє оїкрийїтє їздєтє
їдєтє гєрєдєтє мїєтє. Мєлєсєнєкє

Postkarte
mit Antwort

Назвє обєлєстї, повїтє і урядє прєцї
пїсєтє лєтїнєськїмї бєквємї
Район, обєлєсть и бєрє тєрдє
пїсєтє лєтїнєськїмї бєквємї



An, Кємє: Schubin Marina

in: noch Ukraini
куда: Dorf Chortewka
Straße: Putnyskij
Вулиця: Putnyskij
Улиця: Putnyskij
Kreis: Sumskaja
Повїт: Sumskaja
Район: Sumskaja

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Облєсть:
Arbeitsamt:
Уряд прєцї:
Бєрє тєрдє:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

В первых ойкрышках я тебе сообщал, где я нахожусь и как моя
жизнь. Мама оживу я пока хорошо хорошо хоррей мне хвойнайше
работой. легка, все мне хорошо получало ой Мойим завтрашние
письма выслала. В письме своего двоюродного брата Мойим тоже
хорошо. Мамочка водилин я с Мойим буду работайше в лесу по
однак зоводи и в одном общежитии так что нам будет ой хорошо.
Мамушкин, моя роднишка так что ты за нас как можно
милостивее я тебе пишу боюсь, давай же живы будем. Мамочка
моя братишка мы с мойим по тебе скучим ой как с Мойим
только огонь горит так что мы тебе напишем, а ты нам все
хорошо. Мама напиши мне как тебе здоровейша как ты
управляеся с домашней работой с какой же мамошкой
хвойнайшей тебе много ли пиш водилин напиши мне все
подробно. С тобой же свидание мое дай мне письмо тебе с
любовью мамочка и папочка рад. здоровейша пожеланий и
исполнений тебе же с Мойим милостивое дождайся нас. Завтра же
привет.

Absender:

Schnee Halja

Heimlichhofstraße 1914 17.5

Wohnort, auch Zuflucht oder Feldpostamt

Welmirstedt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk od. Postschließfachnummer



Postkarte mit Antwortkarte

Carte postale avec réponse payée



Ukraine

Soljow Morija

Summer gebiet, woz Dubowjagor
ka

durch Scheprowka

Добрий ден мого дорого
і вірна історично маму
вперших історична мого міста
і побідамізміа проти цього
жизна здорова того і тобі
жизною втвої щосмивой
жизні дорога мого сестро і
важкі важе нісимо получила
закопори дури і дури дзю
дорога сестро зтвого міста
получила 8/11/14 року ми
доли получили тобі дури
і дури плакали

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

дорога моя сестро ~~що~~ була здорова родю в одного пана
робота така едина як і в інших родю вполі жинва вже вбрани
картошкы видирали копали нириву ва. родю вполі робота
праба некая то тдеи тільки і того що заважи мучаю
асаме дуче ену чаю за каляя Горю тчасю Матом Машам
і затодно дорога моя сестро. Манз і дуче обіжжало протя що
тато ~~не~~ нечине до мене листи забув і що є вчужої
далекої сторони а мама тоде чинює написати дорога Манз
каж дуче плакала що чоні не написала тінка ні слова
а дуче тоде каже як з докі тобе пишу а вона ні сло не написати
і словенна і вейдівчати обіжжало ~~що~~ нечинуто і м писан
дорога моя сестрично і тоде пишу каю от олі писан і получаю
от Мамі писановок і получаю от мамі в той самий день
що і от тебе то чини що вона в ~~вдари~~ то получила іще
одно ато вона тільки один дуче каю як там дорога сестро
прошу тебе і свого батинка а що не куриме і не забували
про мене а писали мамі листи а з курку предано вам
привет від мене від товаришок Мамі дучі і вони плачуть
і дуче просити щоб написали хоч два слова протя що вони
не написануто і два слова про своє здоров'я Манз до тебе звиртаю
протя щоб ти есодина вийскайву до станиця івана що пишеш
родю і то чини пише він писмо до свого дочка тит знаєш ~~щад~~
уфоло чиню колю Мамю Татю Манз і в чиню протя дучі

№ 132

Absender:

Schuk

Wohnort, auch Zustells- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Дарю открытку 5/1111 13 р.

з Берліна до мамочки від
дочки Тоні. Мамочка в пер-
вих строчках повідомляю
що я всею і здорова
ого ти вам всею і в
всех пошани преветом.
Маме всею я корото
так як і дома, щаслива
і вродлива на сьогодні-
шній день. Мама
всею ми всі в

Postkarte

mit Antwortkarte



Schuk Motza

Dorf Smile

Straße Kyivska

Smiljanikij Bezirk

Kreis Sumy

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Ukraine

місті. Мама я послало до вас 2 курточки 1 коло
открити а одну в письмі як получите так про-
печіть. І напечіть те можна сказати писемна по-
ка ендості. а то я послало а не знаю чи полу-
чить чи ні я чула що вже не можна писати
но я написала так може діжде. Діти пропечіть
чи всі дома мої дітвора і як вони писувать чини
вийшли доміж. Пропечіть як ви писете одна
в хаті. Мама передайте привіт Семенкович
всім і пропечіть чи нечуть Расі або Федоро-
Росілічичого і передайте всім моїм діткам
привіт, Наці, Ностомі, Марці, Дачі, Наці 2.
чи нечуть Капуча, Пиддубного і як вони писувать
з дітками. І напечіть Адрес маї Семенкового
то я напису йому писмо або мій дайте йому.
Дасвідання маючого осталося писемна і здорова
чого і вам дякую і хочу побачитися з мамою.

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)



Anna

S c h u k

Gemeinschaftsunterkünfte

GEMA-Quartierbüro

Berlin - Köpenick

Charlottenstraße 6-8

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надатель:

Отправитель:

Poststempel
mit genauer
postalischer Angabe

7/IX - 1943

+ Здравствуйте дорогие мои
родители: Мама, Женя, Коля и
Светлана. Я так сообщу что
я жив и здоров. Сейчас я бо-
лельше живу по старому,
так как и был. Работать не
успеваю. Нахожусь на том
самом месте где и был
в воен. районе Москва ок-
ло Район Русской общи-

Postkarte

mit Antwort

Назва области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



An, Кому:

in:

куда:

куда:

Straße:

Улицы:

Улицы:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Wsp. Schuk

Frankfurt am Main
N5

Straße Turgenev

Kreis Jumi

Gebiet Jumi

сти. Со мною все Глуховские хлопцы. Тришка, Кисля,
Василь тоже со мною в одной байраке и тоже
работают на шахте со мною. Живу я хорошо
и весело. Ну пока писать нечего пишите вы что то
у вас нового и как вы там живёте и как вы
ведёте свою работу колёвато, пишите как там
Кля, работает или нет. Привет с Термашин, Роди-
телей, Мамы, Мери, Коты и Светланы. Передавайте
привет дяди Андрею, тёти Натальи, Мери и Наде
дяди Васи, тёти Коты, Захару, Николаю и всем осталь-
ным. Красному папи, Яши, тёти Соли, Мери и ма-
ленькому ~~дяди~~ ^{дяди} ~~дяди~~ ^{дяди}. Пишите скорее и больше о своей
жизни пишите как там все хлопцы. Мы побрались
Ну пока достодано писать нечего, пишите как
вам угодно дома и в поле и как вы того хотите

Deutsch u. auf der Linie schreiben! | Пиши впрямую! | тільки на лініїх! | Пиши ясно и только на линиях!

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: Jwan Schuk

Baerl Kreis Moers

Ort: Langer Baerl

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Michel Schukow
Bei Max Bälter

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Wangerin, Schlossweg 2

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Kreis Regenwalde.

Дорожному дорожке
подруге ...

С горячим и сердечным
приветом к вам едут,
вашей Мар'я Денисовна
родная сестра.

В первых строках своего
листа пишу передать
родный и поздравит
любимой маме Мар'и Дени-
совны, дяди Степану Троф.
Трофи, Любави, Кати Маме,
Васи, Сани и Кати дома.

Ваша ма. Вашну, полюбил
Ваша мила устал руки

Postkarte

mit Antwortkarte



An. Burmaka Stepan
Trofimowitsch

Dorf Melnja

Kreis Monotor
Gebiet Sumi

Ukraine.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

і подбавати вєвого найкращого в Вашім
домашнім житті. Перше же пише молоде і
гідне Ваше серце Іван. Майже чимий рік, як
я живу без рідних, небагато нікох своїх. Я мав
намір приїхати в відпущ, але мені полішало.
Я живу на території квітучої Німеччини.

Мені тут непогано. Їсти я дістаю по 5 раз
на день, досить гарно і зорно зготовлено.

Живу в одній німецькій сім'ї, зовною дівчаткою
як за дитиною. Мою гарничістю і одяг.

В гарних настроях проходить час.

Мою багату грузів-українців і дівчат-українок.

Тепер дорожає. Либонь передайте єнівський
привіт мій рідний мамі Метані Денисовній,
сестрам Каті і Оні рідним братикам Миші і
Заподі і Федору Тили, потиснути руки міучо
всім і подбавати і передайте пажкий привіт.

Тепер коли получите откриття, ви сходіть і
взнайте хто дома, що родять і докладно опишіть,
це мож велика проєвда. Пишіть багато. Пишіть
до откриття, де заповнено вєб шій адрес, а
потім Троху віднесе в Канотол в орбайтєанті,
або в біражу трау; Оце мож велика проєвда.

Досвідання, уєму руки. З привітом Іван. 29.8.43

Absender:

Burmoro Stefan.
Dort Melnja

Wehrort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Kreis Kanotap. Gebiet Sami.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)



An. Offiziel Schukow
Bei Max Bölter
Wangerin.
Schlossweg 2
Kreis Regenwalde.

In Pommern.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
mit Antwortkarte

Ostland

Cherane

Ann Schrowe

Stadt Ligny

Mikrofonoushwa №35

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Здравствуйте мои дорогие 22/VIII 43
родные и подружки Лидочка!!!
Обязательно ввину я получила 21/VIII
за которую очень и очень благодарна
Я живу очень беспокойное о том
что скоро у вас все так будет, а
неужели ж дождет. Ведь ей же так
все ждут, чтобы она возросла
ласа, но она очень бодрится и
гордится перед нами, особенно
моя она очень дружит.
Нас она так любит Лидочка.
Я живу по возможности. Очень сосу-
тосую за вами. Мама, папа,
мама, папа, папа, папа, папа, папа,
он в школе. Но я думаю не учить.
Будет Лидочка учить или работать.
Будет Лидочка или работать.
Нужно писать. Но что же с ней, что
она так бодрится и не может с
вами дружить. Наверное оттого.
Моя ей. Лидочка предаети мне много
заботы же невозможно ей дохнуть,
так как я ей дышу. Да она
еще ничего не знает, покуда и
бодрится. Лидочка написала с
вами так сейчас. Дружите.
О Марусе мы пишем, что она
ей все устроится, покуда что
она получила подарок. У нас тоже
Лидочка получила в виде этого.

Ukraine
Absender: Ona Schurouwa

Stadt Lwow
Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
Mitropolskaya 1735
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)



Deutschland

Nina Schurouwa

Stadt Schneidemühl

Lange-strasse No 15

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Schulid Morfe

bei Neimann Ludw

Cläusingen in Hanov

Post Wittingen

Land

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюротруда
писать латинскими буквами



Україна

An, Кому:

Schulid Nikita

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Die Post-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Selo Tarasowka

Tomakowsk

Dnepropetrovsk

Лист пущено 29/IX 43

Добрий день дорогий роду на

моя мійська і братик Ко

Впереді ст роках мого

променського міста до

васоме, передаю вам мій

скупий привіт і сподіваю

що ви куди і згрозити

і вийти мійська. Преп

я вийти як мійська. Преп

мійська мійська. Преп

Absender:
Herausgeber:
Отправитель:

3508
Schulysa Anastasya
Heidenau 391.

Вот так же

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe
Heidenau / Sa.

Открытка
Открытка от вашей Дочка Настя
к своей родни на Масляни отакже
братов і сестер по відомостям
ваша родничка маскожно шолно
ка жева ізгорова ігирядою з
ваша масляна свої думе ену
хной привіт ігирядою масе
ікі сестрички еде думе еджені
привіт і кохайте її хорошо іноб
ваша висика росса іножи хой
ваша вас доведє до смерти

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Raion:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

46
Schulysa Marta
Ukraine.

Dorf. Dmitrowka

Scherowicki

Sumy

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germany



An, Кому: Schuljisa Anastasija

Heidenau Sa. 1.

Bormann Werke.

kar Bormann

Arbeitswerke

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Heidenau / Sa.
Unterbahnhofstr. 6

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

W. Schulha
Benhausen 45.

Kreis Paderborn

Deutschland

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



Меніа Гурленд 23 Сер. 43.
Горни дені Рад. Меніа
біз мінд. Меніа руну крен
ко мінд. Рад мін прона-
боємодіз мінд. Меніа
Я Рано погулв котроє
мн мінд 10 Сер. 30 Ко-
торей дуней дуней дуней
Ім пунд 31 мінд. Порулв
З сего рідного краю мінд

An, Кому: Макарець Олександр

in: Іумка gebit. Arbeitsamt
куди:

куда:

Straße: Ромны. Dorf

Булаця:

Улиця:

Kreis: Чмелов.

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Absender:

Katerina

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

сумска адра
глаголау-риб
најом чаро
Копсбург
ујероа Станпа

Faßt Kohlenklau!



Er klaut das Gas
und stiehlt das Licht,
raubt Strom und Kohle.
Duldet's nicht!

Postkarte

Gorthausen

über Meiningen

Zurück

Peltry Schubge

in Kerslinze ralon

Ne dülgele bostkue

sumska ablast

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Ostkeg



смысл гасит гана
горючий миг спам
Помпо и гымаи гана
проемел спам мумеле
узавды бай горючий спам
и моды нуну ниско горючий
спам и моды нуну
мобайи ниско ниско
Кони биско и гымаи
спам и гымаи нуну
муну гыговас и нуну
Кони бам горючий
спам гадючий и диги
суну нуну горючий
Помпо гывел и пага
нуну нуну нуну
горючий муну Помпо
спам гадючий нуну
муну селючий селючий
спам и бам гам
и бам нуну бам
Кони нуну селючий

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte



Katharina

Schubga

Elsthausen

Wien, M. Lininger

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надатель:

Отправитель:

3578
Sokolova Natalija
Bar 6 St 5.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Ostarbeiterlager
Steyerberg
über Stolzenau / Weser



Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



An, Кому:

Bilkoletz Anna

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Tschopoliewka

Dorogulwka

Schostka

Summi

Ukraine

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши вправно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Письмо писано 22 VIII 432. Привіт на українсь до родних своїх
от вашей сестрички Наталі вперше сірокамого писмо двам
хоту содеїтотамно і ваш писмо получила которі були на
писани 13-14 VII отен і вам благодарю і самі получила на
стає отен возродвалас і прокину ік і живу фармо всі
вміє і дівчата і хлопці вміє всім прокину ік новості
ік не вміє що все в що родити ік вродити все ти писи
що ходи ками сїно сам і за ік все ти прокину все хороше
що і з ками і вам вашою своєю доїтоварію з своїми дівчата
хлопцями всією кріюву і самі і ви всімліт з все
і кінці хот каїнік з кого пісуть прокину ви кінці новостей
писати нека пока доведи і привіт і кінці Наталі
і братів і васі каї всім родним дівчатами і хлопцями
і татками і тещою мамачи і т. д. і т. д. Привіт Наталі

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien



An, Кому: Schulga Natalija

Barb Stube 5.

Ort: _____
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Starbeiterlager
über Stolzen

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Schulgina
Alexandra

Ostarbeiterlager

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angab

der Goetze-Werke A.-G.

Opladen

Здрастуйте Дорогие мои
Сусиди Алексея и Яков
Геддорвич и Ваша дочка Люба
передаю Вам с любовью
Германий Привет Алексея
и также Яков Геддорвичу
Ваша дочка Люба и прива
всех Яким и Бамаею Вам
хороших успехов и хорошо
во жизни Вашей семьей
жизни пишу Вам открытку
и пишу на мужа Алексея

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область і бюро труда
писати кирилицями буквами

An, Кому:

in:

куда:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Rайон:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Liakovskomu Jakobu

Sumtskaj Oblast

Mitropolskogo z-n.

Studentskaj seluprav



Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Я вас прошу щоб ви знали про мого братика Павлу-
шу де він знаходився і передавайте від мене привіт
а передавайте від мене всім привіт францозів
дорогому пилипчику Павлуші і всім Миби Будемо то
може якоє зустрінемося і робимо в заводі в місті
Спашой Мибею в лагері Кушаємо два рази в день шматок
хліба помагаємо 20 коп в місяць за год нам дає огні
комбизони і більше нічого і Харашо то погода тою ж
зімні ми не бачили раз сніг випав і той день розстав
і більше не було тобто намє даєть таке дог на нас
оглядає в Турманії Мибути Мімичі Харашо іміють
а багато одягу і обуви Но дів нас нема нічого то як мо-
жно здирати мій манатки Які і вас оставили про-
міти Як ви проживаєте Чи ~~в~~ всі дома чи мобільні і як
проходи то і вас прошу оповістити все пока досвідимо
темі на другий откритий оторві адрес написати

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Ліановський Яков

Львівська обл.

Міжгороді 2-й

Студентська спілка

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому:

Schulgina Alexandra

Ort:

Lager- oder

Firmen-

Stempel

Arbeiterlager
der Goetze-Werke A.-G.
Opladen

Отравитель

Schulga Elena Baran 2/6
Göttingen/Hann.
Gemeinschaftslager
Schützenplatz

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

18/III. Здравийдете дороте родни
Мама, Апа, Најана, Кајс, Трина,
Мијз, Џина и Џимениен Вјанс
Впервих списку сообщите ојам
џо а жива здрава зот и Вас
Всем пишаю в Вашей семејној
жизни. Дороте родни севодин
а погуша ој Вас зоткрих
огна писана 19/џ а дружа 23/џ и
прејџ и/ии за којорие а Вашотит

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду писати латинськими буквами
Район, область і бюро труда
писати латинськими буквами

An, Komy:

in:

КУДИ:

куда:

Straße:

Вулиця

Улица

Kreis

Крест
Пом.

Район:

Dissemination

Dienstpos
...eden

amt oder
Gehalt:

Gebiet:
Одежда:

Область.

Arbeitsamt:

Уряд праці

Бюро труда:



NAME: Schulga

Ukraine

Stadt Summi

и Уинопорувенска

N 25

VII

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Благодарю ^{тебя} что вы мне не забываете. Дорогие мои родные
я хочу сказать что жизнь в мене проходить по счастливой новой
моя сказать не никаких когда домой приеду и сама узнаю
как и раньше писала. Дорогая моя сестричка ты прошу мое про
то я уже Вам Вислала по незнанию что вы только их научили
но я думаю что научили. Дорогая моя сестричка мне очень скучно
я даже не могу представить что я вас уже не вижу! Говорю и знаю
я согласна жить на одну минуту прожить и вам мои дорогие
Дорогая моя Мамочка я часто бываю вспоминаю ваши слова
которые вы мне говорите и улыбаюсь горькими словами.
Дорогая моя Мамочка я прошу не забывайте мне здесь не очень
плохо возможно время пройдет и я приеду увижу
Мамочка еще проше знает не очень писать когда приеду то ра
дить. рассказывать а пока добивание пишу вас прямо Ваша
Лена пишу о себе без перемены ^{иногда и бабунки} и всем знакомым. Мамочка

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien



An, Кому: _____

Schulga Hena

Baran 8/6.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

G ö t t i n g e n / Hann

Schützenplatz

Gemeinschaftslager

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Maria

Yshultschenko

Hagen-Kabel

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postweg 33 / Ostarbeiterlager

16/11-43г. Здрастуйте дорожні люди.
Во перше я вам пишу на маму.
пока пишу цього я вам в листу
ні змілаю. Окрітку я одвасі од
Зіни получила, за котріє я очинь
благодарю і Кауцька бікрітку і
писмо і ми всі знали що їм
творились, все Шура вписав
нам всім девоцкам і трудно і
русно, самі догадуємось як.
я "

3655 П

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
назву області і бюро труда
назву району і міста



Alexandra Schultschenko.

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine 93

Монголі

Dorf Topolja № 93.

Ssumy

Ssumy

Ssumy

VV

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Мамошка рідна і знаю тепер як жити невелике без хліба
і без нічого і так не ворони тільки ворони літають. Все
і добре догадуєшся. І ви зрукою мучитесь і саме в таке время
Таня і Володя і Бориса не обіймайте маму, бо на мить
не прийде і одвідає. Навіть і їм зараз до істи їсти
варово картоплю зварю, а не багато. Мені

одна і одна пора є. І зрештою надвоє переписують.
Родю на том самому місці. Передаю і вам свої
ціло сердечний і звозащаним пошлущем Привіт
Тюті мої і всім! Дівочкам моїм подругам і
друзям які обіамає. На Барановку, в Степановку і в
Мішанку і моїм родним сусідам, які не зліка мене.
Пока доведишся, з пошлущем акр. 15/11. Прощайте мої.
Марія Свиріда

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Aleksandra
Schultschenko

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien



An, Кому:

Maria
Schultschenko.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Hagen-Kabel (West)

Gussstahlweg 33 / Ostarbeiterlager

Absender: *An Schulew Foma*

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Strasse, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Großkromsdorferstraße

Но мне и все шло
 все все хорошо
 прошеи и пелуши
 прошеи все пелуши
 Свое здоровое
 и здорове пелуши
 и всемо пелуши
 Своем пелуши
 в пелуши в пелуши
 Но пелуши до пелуши
 и скоро пелуши
 в пелуши пелуши

(Antwortkarte)

An

Schulen Wasil

~~dorf Wolynow~~

~~rayon~~ ~~Purkinel~~

улис. Суму

~~Haraine~~

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer



7943 - 7 июля. Добрый день многоуважаемому
нашему В. Б. прежде всего я хочу
тебе сообщить что тебе и здоро-
вье и тебе много в делах рук, тебе
я уже писал где я захожу.

В г. Вайноре. работа на фабрике
работает очень хорошо и легко.
Но я хочу тебе просить в охоту
посетить Знаменскую и Виль-
миз Курный здесь есть много своего
посыла на 250 гр. Но их можно сейчас
дешевко 1/50 шт. и охоту ввремя. Но а
тогда сн. знает Вильмизскую и сахар

Absender: *An Schulen Wasil*
dorf Wolynen rayon Putinwel
Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
Kreis Sumy, Ukraine
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
mit Antwortkarte



An
Schulen Foma

Ostarbeiterlager
Weimar/Thür.
Großkromsdorferstraße

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Отправителъ:

Pesterwitzer Hn. 14.

postalischer Angabe

postalisches Amt

mit Antwort

Район, область



An, Romy:

КУДИ:

Straße:

Вуляця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

† Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці

Бюро труда:

сколько я вам написала открыток а от вас я не полу-
чала ни одной открытки. Дорогие родители я живу
сейчас хорошо, работаю на фабрике. Мы работаем
все вместе. Оля и Юра Ныка и Юра и я и живем ~~на одной~~
~~дом~~ в одном слатере. Дорогие родители кормят нас хорошо
Батюшка на неделю жид 2 кл. песок 105 гр, маргарин 105 гр. 50 гр.
мясо, а когда котлета. Приварок 3 раза в день. Завтрак всегда
суп обед бывает разный суп иногда картошка с каше-
той. и каша с песком. Дорогие родители пропишите как вы
сейчас живете. Чи мой родная сестричка дома или
нет. Если дома то передайте ей привет с горячим
пожеланием. Мамочка передавай привет всем нашим роди-
телям. Привет от Юри кими Оли и Юри. Стан до свидания
жду ответа как соловей лето, Сприветом ваша дочь Мена

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Schulew Nikolaj

Dorf Wolinkowo

Rajon Puziweł

Geb. Sumy.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



Deutschland

An, Кому: *Schulewa Ewgenija*

Ostarbeiterlager

Dölzchen - Dresden

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Pestrowskij Str. 1.

~~Maria Schulowa~~
Absender ~~bei Frau Hilde Rudolph~~
~~Ruchholz (Sachsen)~~

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

~~Wohnort, auch Zustell- oder~~
~~Bismarckstr. 14~~

Str. Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

~~mit Antwortkarte~~



AN FRAU

Schulowa, Eugene

durch die deutsche Dienst-
post Ukraine

J u r e w a

Kreis Putiwe (Sumy)

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

[illegible]

мама вы пишете что кому заорали и
не знаете где он есть но я вже знаю где он
мама то он работает в хозяйна то ему
моте хорошо и с ним работи друнцу
мама он мне пишет письма а я еще то
они доходят за два дня мои письма до
мама моте когда нибудь и побитусь с ним
мама но я вас прошу что если моте то вы-
шлите мне посылку то нигде не кладите
из одежды и рушника моте несутна и если
есть сало то примите да моте айцон
мама то в кои одежи здесь пока нет
лишней ему хозяйка дала только на про-
дник мама то моя хозяйка казала что
я дам ему рубашку и штаны мама то
постарайтесь об меня а мой хозяйка думе
хорошая то будет меня здесь тогда думе
убойть за то что и мои родители
прислали посылку мама а то дева там
здесь и дум на каждый месяц а мне нет
неодной мама так это я вам пишу
это мы ской онедалеко друг от друга
мама пишите какие новости у вас
мама пишите письма только а ставте
хозяйкино фамилия и имя а мое не ну-
жно а свой А на обратной стороне напишите
и пишите посылку одно вернее пишите
другое моте и какое пойдет мама хотя
и хорошо но очень скучно мама долой нас
сейчас не ждите а по окончении войны
мама пока свидания целую вас из ва-
крекко на крекко а также франц и воле
передавайте дева там привет и дай кто
нибудь на пишите письмо мама моте
изра Б. от Соня. Рин, мама и Соня Стебн
и Марья Осипова и Нина и Маруси и Коля
отидат в ответа пишите скорее

Absender: Frau Eugenie Schulowa

Jurewa, Kreis Putiwal (Sumy)

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

durch die deutsche Dienst-

post Ukraine

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

(Antwortkarte)



An die

hausw. Ostarbeiterin

Maria S c h u l o w a

bei Frau Hilde Rudolph

Buchholz in Sachsen

Bismarckstr. 14

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:
Надасені:
Служба: 11

Іван Шумило 1156

Іван Шумило

Betriebslager „Katz“

Olbersdorf über Zittau 2

Jonsdorfer Straße

Lagerstelle
mit genauer
postalischer Angabe

Маме! Родной брат!

не забывай обо мне,
пиши ответы и приходи
посылку табаку. Пиши
как все идет, как переживаю
о нашем состоянии.
Обо мне не беспокойся,
живе, здорова и гостю в
праздну дому после
окончания войны.

11.8.43 Твой брат Шумило

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту (уряду праці)
писати латинськими буквами.
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами.



An, Кому:

Oksenja Schumylo

Dorf Sacharewzi

über Partlenkonto

Stepirka

Sumy

Sumy

in:

куда:

куда:

Страна:

Вулация:

Улица:

Kreis:

Powiat:

Rajon:

District:

amt od:

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Zurück

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Здравствуйте, мноюубажаемый родной.
Во первых строках сообщую что я жив, здоров
и Вам желаю и передаю по нивенному
привету из далекой Германии Вам мамаша
брату. Маша, сестре Оли и брату Васи если
я еще жив и всем близким и далеким родным
сообщаю что я работаю на старом ^{всего} заводе
попрежнему здоров, кормянт хорошо.
Насчет обуви и одежды хорошо, только плохо
что нет от Вас известий. Получи 1 открытку.
В Германии переписываются с всеми своими
родными и девушками, кроме Григория Даньков.
Ездил уже 2 раза в гости к Алексею Черненко
от меня он за 30 км, и Яша Сиренко за 5 км.
"8.1/3 жив, здоров Вам сын Ступин -

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Uksenja Schumilo
Dorf Sacharenzi
über Pawlenkowo
Stepinka Kreis, Sumy Gubern

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

ответ в Германию



An, Кому:

Iwan Schumilo W 156

Betriebslager „Katz“
Olbersdorf über Zittau 2

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Jonsdorfer Straße

Absender:
Надавецъ:
Отправитель:

2506
Jwan Schumilo

Ostarbeiterlager: „Spatz“

Hamburg-Harburg

Письмо получено 25/IV-43г.

как известно от кого от вашего
родного сына Ивана Пав.
Заработайте дорожке
родители Папа, Мама.
Перепеде всего я должен
передать вам свой христиан-
ский шестомесячный привет
и пожелать всего наилуч-
шего в Вашей жизни.

Postkarte
mit Antwort

Назв. области, повиту і уряду праці
писати латинскими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



Ap, Кому:

Schumilo

Pawlo Sidorowitsch

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повит:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Malusekki

Stepowka

Szuty.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Я пишу сейчас ничего. Работаю на старом месте
Я сейчас захопнулся своими хлопотами по...

и т. д. Я от Вас получил лишь один ответ, а больше
не получаю. Прошу, Анна напишите ответ как получите
мое письмо. Напишите какие есть у Вас новости
какой предвидится урожай и т. д. Пусть есть новостей
много но писать надо и вы сами знаете что нельзя.
Я живу здоров того и Вам желаю. Напишите ответ. Буду
с нетерпением. С тем же свиданием. Ваши родной
сын /Милан/. Привет: Маринке, Любе, бабушке, дяди, дядине и
Васе. Передавайте привет всем родным и близким
и всем моим друзьям как останетесь дома. 25/IV-432

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: _____

Schumilo

Iwan

Ostarbeiterlager: „Spatz“

Ort: _____

Hamburg-Harburg

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Schumilowa Anastasya

Köln-Ehrenfeld

Oskar-Jägerstr. 143a

Lagerstraße
mit genauer
postalischer Angabe

28/XII 1942.

Знаступила дорога моя
родителі німо от нас і
пока надеє час і з'їдемо
передатимемо мамочка підвенки
приквіт атакже і франціза
підвенка немілого флам
усім найкращого немітр
ізгора і мамного немітр
і проїїї пока ми вернемо
і сестричко милого
зодати і мамі почеси

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

6 6

DEUTSCHES REICH

An, Кому:

Schumilowa Olga

in:

куди:

куда:

Straße:

Улицы:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraina. Sumner Gebiet

Kateriniwska Sil-rada

Weliki Luki

Stepivskii Raion

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: _____

Schumilowa

Anastasiya.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Köln-Ehrenfeld

Oskar-Jägerstr. 143a

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Anna Schumižka

adebeul 1

Postfach 82

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

omfgeg. d. B. Pfeiffer

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область і бюро труда
писать латинскими буквами



писемно от известной замки Бач
здравствуй дарагад сестричка
мира Катя и племянни
кина и тетя дус я вост пове
домляю что жива и пока здорова
но тоби миратка жию на
путник успехов работе и жисти
мира я тебе писемно получила
которое писмо 14/III написала
10/III - а получила 1/III - за которое
мира ти нимим утом а хотю мне
есть вещей и одетей аучом в я знаю.
хочите и пишете

Ap, кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Powit:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Schumižka Schura
Ukraina
Dorf Batschewsk
Esmanski
Sumzka

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но i тiльки на лiнiях! Пиши ясно и только на линиях!
~~Очень благодарна что хотя вы шуралка пишете мне пишу~~
мой стороне шурал ты пишешь что папи нету а где он есть или
иногда пошлет или иногда ты я вас прошу прощайте
еще подробное что у нас делается шуралка ты пишешь что хата
сгорела но чибби себеретт такую какую одежду и обув или еще
погорела то будете голые и босые ходить сапурсей и сньюкой ой
сестрица Катя гити мнiя споминаеш или забуду ноль никогда
вас не забуду и пожуеу спать моллю боги и просто матерю бох
ую хотя мнiя обачител сватки шуралка я вас споминаю
каждую минуту и секундз и вы там живете кружмисироты
как битам страдаете и горюете без мамки и без папи как то
ко я так и трудно пережить етое время но я вас прошу шу
пиши почаще писюна и что получила 2 писюна и открытки
который папа писал шурал олема сорокин от меня недалеко
изнаю почему писюна неписюна сиривстан баля и мнiя по
и сиревни Зоробинкина маляка прилет папи кини тети дуа
нотами и ее дочки и бабушки и всем остальным и при
привет жоруси папи июмнiя и всем остальным и сиривстан

Postfach 82

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe



лист 20/січ-15/коч.
Добрий день, мій рідні
Мам, Сиді, Грива, Горина
Ліна, Ліна, Казі, Саванка
тітки, дідки брати, сестри
і всі рідні, а пока живу
здорово сою, і всім здоров
у самі зміжки, але з свого
жизнь, молоду провози
свою, без рідних, атезиди
ружмиш молодіш куди
не піді, що все родило
а рідні навігда у голові.

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинськими буквами



Україна
An, Кому: Агетт Шумпф

in:

куди:

куда:

Straße:

Буляця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

St. Romberg

Baion Talalajew

губерн. Сему.

Мій сьогодні прикрашений день, ниділд, ескрізь
гуляють, гуляють, а я своїм подружам зодичу
у ліс, до моря, були в парке. ну все мало
барахлю, а орно плоно, що вас нидіду, але мало
ти мене ні за що не узнаєш коли прийде
побачити. Прому пишуть єї подружки того
листа і що тобі пишуть. Пишуть єї не
беруть до кожного дня проводять
намети людей. Мало душе плоно, ну нікого
Пишуть яні ссї год морши посливають дами
хліба грошей, що можна дістать.
Мало прому за много не плати це не ссї год
тут, а все народ страдає без рідних.
Цілую вас рідні безліч раз, мило вам усігда
бути здоровим. Присіть усім рідним. і Присіть

Deutsch u. auf der Linie schreiben! | Лини написано і тільки на лінійх | Лини ссї год и только на линиях!

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: *Schmitta Wastja*

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ulenichan i/So

Hotting 8/185

Absender:
Надавець:
Отправитель:

3572 *Ukraine*
77
Ychumskaja Marija

Yüsen Bez Magdeburg

Ysem: Lager Holz ii Zube 14

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

25/VII - 1917

Дорогі мої дорогі
мої радийся я
спешу у відомості
бач своїм послом
мої подяки та
здоров'я моє і вам
мелко хороше усе
ка у вас і тих
дорога моя мамка

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду при
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому: Nanai Ulyana

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

dorf Yobitschevo

Zurück

Yostkinski zon

Yumskaja oblast

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Я получила от вас две открытки за эти
открытки чувствительно благодарю вас
на меня, не забывайте написать дорожная моя
мамаща я вам передаю свои пламенные
пожелания сердечный пламенный привет и желаю
я вам дорожной удачи у вашей поездки я
мамаща за вами сильно люблю и думаю
каждую минуту и каждый час но некто
неделю может быть часом до скоро увидимся
дорожная моя мама вымывай микробы
маленькую посылку то можно вам выслать
наши диванты соблаговестия все получаем
из дому посылку дорожная мама передаю
всем родным поклоны поклоны и а
этим я пишу вам концы не забывайте как
только напишете в этом письме как получите
мою открытку напишите немедленно ответ и пишите вас

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Nanai Uljana
dorf Jofitschen
Yostkinski z-on
Yumskaya oblast

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: Yumskaya Marija

Yüsen Bez Magdeburg

Yem: Lager Holz II Stube 14

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Schumzkaja
Alexandra

Gemeinschaftslager

Heidekrug

Lagerstempel
mit genauer
postalischer

Klet. über Schönhausen/Elbe

Ab

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



открытка 1/VI-43 года

От вашей доброй сестрички
Шури. Добрий день і вітання
дорогій сестриці Л. М. З. Паненко
матюшка Павлуша. Настинка
і вила, передаю вам свій привіт
і желаю всего наилучшего
письмо я ваше получила за
которе вам благодарю а
особино тобі браток, що ти
не почитаєш за труд як знала
що твоя рідна то скільки радості

An, Komu

Schumzkiij Wasilii

in:

chochlowka

куда:

chochlowka

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Jampolskii

Powiat:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Schumzkaja

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Jampolskaja

Komendatura

писати вам свою фотографію дивічу.
Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно і тільки на лініях!

спасібо браток, що ти новості всі прописуєш конешно браток
міхаліні вісті несподожко попалакала потому, що я знаю яка вона
маленька ії якщо то вона хтозна як журиця і папаша вже
немолоденькі стількі дубів потаскала павлуша браток необхідн^{те}
матожкі розсуджайте хай не журиця жб би мене діждалась
пропіши ти як маміне здорове по мені не безпокойтись я гарно
живу нам багато луга стало сидіс зми тоді як приїхали
істи стали хороша давати оброщаючи хороши і це особино
кологівгати робота лозка і вхолодку кажуть хто когедо хоза
теми не жийм потому що дуже багато роботи вхознаїна
ж тут не голла і небеса купила таки вещи шурфі касіот
шерстяний зюрки з кофти 2 сарафани хустку тулки
і рибачити і це все непросте а шолкове шерстяне уї простого
браток пиши ще от віт. Досвіданіс цілує вас всіх нема
неду отже як соловей лета мушкетер шурра 13.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Schumski Wazili
dorf chochlowka kreis
гемпелскі і.в. суми
гемпелска коммунда

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien



An, Кому:

Schumskaja
Alexandra.

Gemeinschaftslager
Heidekrug

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

~~Krieg, über Schönhausen/Elbe~~

Absender:

Tatiana Schumka

Domane Dobrotin über

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Arenstein (Ostpreußen)

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

робота цього легка
вм іздить на електро-
возі. Але тиме що
задень набігають цю і
німичу. і він тиме
що повиннає вам
маючи низького
вини по думати
досвідомі ці муновас
без цю мурад вам
дошка до думи.

Адреса до думи

Dyniz Schumka
in Bautzen o.
Hofenrosee gabe
Schumka

Postkarte



Ukraina Schumka

Kornin Skotschitsche

Poste Chodorow

Schumka Petri

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Лісьмо написане 23-9-43р.
Добрий день або вечір дорогі мої
родні тато, мама, сестри та
і братік. першим делом свого
лісьма в вас сообщать що я
дуже здорова того і вам отпишу
наймудрого у вашому домашньому
житті. Подрузь в вас сообщу
що з вашою батьківською попу-
щиною задоволю і вам дуже
щиро дякую що ви мені напи-
сали бо всі дівчата попуш-
а мені німб а це попуш-
но і така була рада що попу-
щиною лісьма що ви написали.
Дорогі мої родні тато, ма-
та, братік і сестри та.

Дорогі родні ви пишіть за
і в вас написана записка та
вам отпишу в вас у попередніх
лісьмах по і знаєте що
ви пишете дуже
роботу і на
чактах

Absender:
Надавець:
Отправитель:

№267 Чернырик
Aljana

Friedrichshafen a. B.
Lager "Don"
Deutschland

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



Лист пущено 30^{го} 1943г.

Добрий ден или вечер
дорогие мои родители.
Вопервых скажу своему
листу спешу вас ведачить
и спешу сообщит что я
пока жива и здорова того
и вам желаю быт здоровыми
навсегда. Мама и братья
и сестры я живу по старому
Мама пропишите вы вы получите

An, Кому: Щупиновой Натальи

in:

куди:

куда:

Straße:

Буляця:

Улица:

Kreis:

Pовит:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Украина

село Хильчи

Хильчанский р-н

Сушенка облост.

Украина

Украина

денги или не

и всех пишу целую вас хорошо Мама сестри и братья
Deutlich u. auf der Linie schreiben. Пиши ясно и только на линиях! Пиши ясно и только на линиях!

Досвидание мамочка. ~~и~~ Досвидание
Мама сестрица простили как вы живете я жи-
-ву пока хорошо. Привет всем родным. Привет
Маме, Феди, Мама, Миши, Тали, Володи, Нини
и еще Дяди и тети Васи и Дуня, и шуря, Маши
и дядиним деткам Тали, Нини, Коли, Володи, и бабушки
и еще Кули моей Коли, Миши, толи. Нини.
Мама я вам послала письмо через немца и
ортокарточку и жду ответа но нет ответа
чи вы на меня забыли но я не про вас забываю
никогда всего и позже про вас забываю. Привет
попавши в плен и Лушки, если досвидание оста-
жива и здорова того и вам желаю. Мы живем
втроем Дуня хрюловна и Катя тети Луки и я.
Привет от всех трех Мама я получила 3 отк.
Досвидание лист от вашей дочки Ули. Досвидание
целую вас все 100 раз Но пишу лишь всех

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Шурик Наталія
Україна
село Калючине,
Хмельницький р.-н. Сумська
область.

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини
Antwort in Deutschland



An, Кому:

№267
Ушурік Ніжана

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Friedrichshafen a. B.

Lager „Don“
Deutschland

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Ishchirika Tanya

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

*Добрий ден мої Дорогі
Родніє Дорогої Браток
Лука Н. і Таша Д. малес
їїня безкошторих я очин
і очин снутила Посилаю
я вам свої глибоко сер
привет і жемлю всего
найчужшого вашой дома
жизні першим делом
прошу вас неседайке
одатиї привет свої родні
середом і знаходим*

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



An, Кому:

in:
куди:
куда:

Straße:
Вулиця:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Ishchirika Tanya
Dorf Ischererowka

c. Черновка

Burin

Буринский

Burin

Дайже адрес каті ф. і каті лесе. негу от вено з непер

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Менер я вам хочу описати про свою одинокую жизнь
Дорогой Браток і саша вами должны знати
що я живу жаркою роботою на фабриці із часом
до вчасов робота жаркоша кормиліи зраз уден
утром і ввечером час і з роза приварок зоо. леда
очин скутно зародники праві і ніякого забави
я незнаю Браток і саша жива може про мене усе
знаєти забави що дівчату не дайже я вам усе
вислала 10 отірок а одчас пісного словеска каті
я на своїй фабриці із села сама ну з Району 73.
що з девок получили отірок то і я заплакала
що каті каті перекажи що я віділа зраз
Прокотекка Костіна і Колладу мікрофона у нас
у нас оді чвікурі зима була очин тепла з 5 празнуван
ством довідати і крикнув усе бек радник адреса
нічий усе новеє може жно і з дівчати мені

В. Л. 1943 год

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому:

Ischurika Tanjo

Ostarbeiterlager

Ort:

Lager:

Filing:

Stempel

Dölzchen-Dresden

Pesterwitzer Straße Nr. 1

Absender:

Відсилач:

Lagerstempel
mit genauer
postaliseher Angabe

Lagerstempel
Stahnsdorf, Stralitz

Deutlich u. auf der Linie schreiben!
Пиши виразно і тільки на лініях!

Postkarte

Назву області, округи
та і біржі праці писати
латинськими буквами



Ав, Кому:

in:

куди:

Straße:

Вулиця:

Kreis:

Округа:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Біржа праці:

Ukraina
Lutski Celist
Yipova Dolina
Balion Dorf
Tanasivka
Loiko Olya

Absender: Essen - Süd

Werrastraße № 36

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Schut Mynola S.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Добрий день дорогі рідні,
мату, тато, і браті і сестри.
Вірю за все світу і вам
повідомити що з мим і
здоровий того і вам да-
маю і передаю свій ниніш-
ний подорожний листок.

Я знайомлюся в городі Ессен
родю на зборці города ро-
бота не важка робити
власно з 8 г дитра і до 4 г дит
свої 5 г зміст: Садовський
Ветро, Філько Я, Хитка О
і Гони Дит. Ар. Прибули сюди
27/IV-43р. нам знаду видати
кріваті, матраси і по 2 одича
годуєть харачо...

Postkarte

mit Antwortkarte



Stadt Romm

Post Glinse

Dorf Anastassijna

Schut Samka S.

Ukraine

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

З хрещеним ми не вмісти тому що нам зні була позбавна
і їх 8є. понали окремо. Вони знаходяться в горді
басвайнер роблять усі війні в шахті пошуку зміню тех
8є. на сунки з 10г вєгора і до вє утра. Дні хрещеного з
вє пошуку зотримати і з пісьом, в пісьмі він пише
що їм видали одену шитани, підмачки і сорочки, і
ботинки на дерев'яних підшвах. Він обіца скоро
пріїзжати до мене в гості, до цей город не далеко
від мого кони. Нам одені ні обуви не давали нє ніго-
го. з вє пошудив тут два словинамо міщці
і за міщцє одержав гроші змарак тому що гроші
нам давали по годях старіші годя получили більше
а молодші менше. Хрещений за мною клопочеться так
чи рідний батько, обіца мені що небусть привезти із оди
чи то з обуви. одица в мене поки що вєсть. Оце так
напопентьно з вам описав своє життя, і на цьому писа-
ти кінчало. Як одержите мою стіщитку то сразу
давайте отвѣт, тут усе пошукать пісьма з україни
пишіть вєз чи живите дома чи в шо їсти, чи в
корова, чи вє домо зрідник, чи не брали пісьм того
нікого, і пропишіть за хлопців чи пиши в армію.
Бередавайте привѣт усім рідним, як од мене так і од
хрещеного. Ну і не журітьсь ми ще побачимось.
Будуйте здорові вам сн Микола Савич Мєт.
Привѣт українці. 6/III-43г.

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)



Essen - Süd

Werrastraße No 36

Schut Mykola S.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Essen - Süd

Weerrastrape № 36

Wohnt, auf Zusta- oder Leihpostamt

Schut Mykola S.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer



Postkarte

mit Antwortkarte



Укрaina.

Stadt Romnu

Post Glinsek

Dorf Anastassiwna

Schut Samka S.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

VII

Добрий день татусю, мамочко і Юро. Спішу з вами повідомити, що
я живу і здорового і вам бажаю, і передаю низенький похвальний
поклон. Мій татусю мого як і раніше проходить по старому. Свої 5^х
вмісті. Робота теж та сама. Листів від вас одержав 4
за яких дуже дякую. До вас пошлав уже 14 листочків.
За мною не журіться, я живу тілого одяга і їжу єсть
гроші получаю у місяць 25 марок, а старіші годя получаю
більше, бо гроші дають по годях. За гроші можна достат
що всього. Гроші поки-що в мене єсть. Живемо в
насері, тут 200 чоловік, по 30 г. у одній кімнаті. Кожен
такі 300 г. хліба 2 на тиждень масло, тричі ковбаса і раз
сахар, 2 рази суп, а кожен ввечері. На цьому з кінцем.
Як одержите мого листа, то пишіть як живите, і
вжасні всі новості. Я писав-би вам більше, так не
можна. Передавайте привіт усім рідним. Бувайте
здорові. Ваш син М. С. Шул. 30/VIII - 48 р. Жду отвіт.

Absender:

Stadt Romnu Post Glinsek

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Dorf Anastassiwna

Schut Samra S.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)



Essen - Süd

Werrastrasse № 36

Schut Mykola S.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Mary Serutij
Hamburg Altona Barmbeck

Wohnort, auch Zustell- oder Leirpostamt

Keim Co. Koonstraße 190.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Скучно-сердечным привітанням
із України, от батьків, зок
важні добрий день мій, зоро
родне поле, мама, папа, оскільки
мій дус, мій дус, мій дус
і іхні діти і всі усіди
знають. Тама і мама і як
погано, що Трина умирно
триває, не могла, і не
роботу не могла і
не могла, німа отписувати
так що потимить що
із нм стало, що я
і на воно було згоріло
і на нм



Verderbt dem Kohlenklau den Spaß
und spart mit Kohle, Strom und Gas

Postkarte

Spende auch für die

Büchersammlung

der NSDAP.

Deutsche Wehrmacht!

Ukraine

Serutij Iuran.

Dorf Martenzie
Raion Sektrowskii

Sektadt Summi.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer



[illegible]

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область і бюро труда
писати латинськими буквами



Zurück

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powiat:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Отправителю
16/III - 43

от Вашей известной
сестренки Поли
и знакомого друга
Вашей сестренки
Андреюши.
Здравствуй брат
и твоя сестра

Ukraine

dorf Petzchené

Troszenecki

Sumskaga

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

пиши я вам эту открытку
надеюсь хоть вы сможете
не узнаете кто вам это
написал но в последствии мы
начнем писать вести такую пере-
писку и узнаете кто я такой
есть и кто написал эту открытку
Ваня! мы работаем на мельнице
дядя а папа работает на заводе
и общаются что через дядю не
получаю не пишу не отвечаю но я
решил написать вам открытку
по адресу вас Ваня извините
и дайте ответ на мою открытку
предо мной Ваня Ваня мила и наша
Ангелина

Absender:

Kombinarian Dampf
im Unterbahrung

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

O.O. 66 München. Schirko Feleof
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer
мист. пицено 15 серпня 1936
добрий день дорожє родне Матко
т Санька Коля Мана пиридає
а вам по низькому поклону
і всім родним і всім зна-
комим пиридає привєт
всім діткам і хлопцям
Наді і Олі Мурі Мани пири-
дає привєт Марусє Свої сині
татові мамі і сестрі Мурі
перш чим писати миста
повідомляю вас що я живу
здорова того й вам желаю
повідомляю вас що я вам
открытку получила за которую
очень дякую открытку я вам
получила 12 серпня Новості
в мене тани в живу харашо

Postkarte

Ukraine



Schirko Porosko

dorf Kascyni

Schirkin schina

Kreis Ronny Gebiet

Leining.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

ну тільки за домою сукую думке як загадо заплашу а загаду
вас що дня що часа побачу як вам уже звісту в хазяна
роботи багато січас жнива то як настане день то нікаме
у гору глянуть Маруся також роде в хазяна роботу ни
далеко од мене через три доли узодня багачосе
Маруся також роботу на полі роботу в кухні і що при-
йдеється роботи много і Маруся писала отримку додому
а незнаю чого вона ни получила тепер уже прописую про
Гайку веселу що ми з нею звідуюсь писемачи вона од
нас шиздеша кілометрів роботу в хазяна роботу на полі
і дасть корови здорова і таке як і здоху пише що холода в
грудях тама як і здоху тапер я прошу як що можна
так хай приймуть і Іванів адрис дядькового Івана
свого тепер я пишу стіки і получаю за тиждень
п'ят рублів і дає міні одену дала міні дві кохти і два
піджакки дошки і дала три хвартули і сороску і
босоножки ну ~~як~~ опичи в чому ходит і що есто
ну ещо робити ну я уже урю бабачати понімаючу
зопного роботу полевача міке вона роде на кухні вона
як по нашому бабачат тепер я пишу що в хазяна стіки
корів 35 коней 5 штук сваней 8 штук та опичи усе це
кури і динки ну стіки доведати бже стіки як сади

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Anna Schutjko
Анна Шутько



Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Kreisverwaltung Zollikon

Post und Bahn Gösdorf

Kreis Koenitz

Westpr.

Пишу листа 12 серпня від
вашої дочки Анни до вас
мої подумки. Щастя сестро
твоя передано вам по
незвичайному поклону. А
таким всі родні і знакоми
першим делом сповіщаю
що я чекаю і здорова

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і міста праці
писати латинськими буквами
район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



An, Кому:

Naum Schutjko

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Lipowa-Dolina

Хутір Погод

Lipowa-Dolina

Romny

Суми

Zurück

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

гого і вам пишу у вашій домашній книжці. Тепер епо-
віщаю, що я дойшла благополучно як я писала вам в
попередній писемі яке писала 15 липня. Мій життя моя
пока здорова харчують хорошою роботою у нас пана
живуємо убирасмо урочаєш. Стату я думасе вас прошу
за мною не журіться я тут не сама нас тут 10
дучи сім із нашої уці. Тільки Плотина Надя Шмигон і Клець
Мішка із Більшовика. Стату і сестро я думасе за вам епура
тут мені все хорошо пока здорова. Я тільки і живуєш
що я поїхала без робіт дівчина усі у нас роботах а я убогін
а то більше мігали. На роботі мені не трудно нам пла-
тають гроші за місяць прошу і ще раз не журіть-
ся за мною ніколи живіть і журіться за собою дучи
за тим за мною що ви уже тому підіткали. Єтим досвідан
ми робити у пана у міській урядові.

Absender: _____
Надавецъ: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Гёрманию



An, Komy: Anna Schutjko

Gutsverwaltung Zellen

Post und Bahn Görsdorf

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

~~Kreis Kreis~~

Wes Apt.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Lagestempel
mit genauer
postalischer Angabe

Gutsverwaltung Zoldan

Post und Bahn Görsdorf Westpt.

Kreis Konitz

Я вам пишу. Ему открытку
не одного часа я пишу ее од дру-
гу з цим пока дощидати. Буду
отвѣта як сегодѣя лета пере-
привет мамі Дуні і всім роду
і всім сродним і всім
кожгосподникам і дівчатам
і хлопцям і кинути
моя писмо так маміно отвѣт
на другим могом і адним не писав

Postkarte
mit Antwort

Назва області, повіту і уряду
писати літересними буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



An, Кому: *Schulzko Warena Ol.*

in: *Lipowa Dolina*

куди:

куда:

Straße: *Bojnicka*

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Romny

Homny

Zurück

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши впрясно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Лісьма пиши 12 серпня 1943 года Лісьма од вашої дочка
і сестри добра здоров'я Мама Дуня і всі мої родні
в перших строках і напиши що я пока живу і здоров
і пишу вам уже другим листом ~~я~~ од вас і наспівала
і радію тут на селі а нає тут 10 дівчат усі з нашого
колективу тут тільки мама Мароха Куриня та Галка;
кадари а з нами тут всі Хлець Мароха та іншіх кад
та троєчко Галка так ми тут живемо як одна сім'я
і доїрала благополучно. робота у нас тут така жмивує
живеться мені харашо заміною Маро і Дуня колись
тоді аби ви там харашо жили. і живу ту з дітьми
тама так відомо пароботу і місці ходим. годують нас
харашо приварка хараша і дають хліба на тиждень дві
булочки так що у мене хліб і остається од полизки допи
ахтер і полизати нас писем то ка пишете дитри і дитри
і пишете як ви там живете і пишете зі своїми вих борем

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німериши

Ответ в Германию



An, Кому: *Mariya Schurjko*

Gutsverwaltung Zoldan

Post und Bahn Görsdorf

Kreis Könitz

Westph.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Schutko

-Kot'ej



Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назв. области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Назв. область і бюро труда
писати латинськими буквами



An, Кому:

Schutko Kosenj

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraina

Feloniwtschena

Schepowskij

Sumskaja

Zurück

Листо писано 18/10/43 року.
Листо від дна до дна до дна
Мого. Вперше писав до
твого старшого побратима
в Києві з дитинства і передав йому
ліст мого молодшого побратима
- брата Миколи, який був в Києві.
Ліст був писаний з душі і
якщо ти хочеш, можеш
передати його йому.
Ліст був писаний з душі і
якщо ти хочеш, можеш
передати його йому.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Мама пише, як там, дама, хороша, як хліба тут
ще дуже хороше. Мама тут дуже багато усього, ібук, грици,
сирів, вітрів, божитків, усього дуже багато, але ми його не
імо проїсти вил, ніто а ми це нічого не коштує
тут уне тільки вбрали. Мама пише, хто в нас
тепер на роботу ход. Мама з дуже плачу да в нас, да
мама хто там, робе, мамо, бачи, побуд еторі, з воста, иди,
там. Діти, мабуть ніком мамо, вільні, фільми до, рідного
як вона там, пере-сама. Ну нічого ніто з агоро пре-ду
години. Мама надавай те дівчатем, носить май, стигиць,
Мама, маме, татко дама, то хай мені куплять хов, туди,
хоті хай мами, ади, маме, татко, то туди, не туди, до дум
цували самими, невидно справдіть. Ну нова, все
писати, а що те, нема, де. Передавай те, превет, з дів
чоткам, дівчатем, хлопцям, усім, усім, а
особено мамі, петриччю, тільки хай з 29/28 не вилана.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

*Schutko
Krenz*

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому:

*Schutko Motzj
Remscheid-Lüttringhausen
Arbeitslager - Gemeinschaft
Deutschlang.*

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

101

Tanja Schützko

Absender:
Надавець:
Справитель:

Postkarte
mit Antwort

Назва області, повіту і уряду (написати латинськими буквами)
Район, область и бюро труда
написать латинскими буквами



Літерстемпел
mit genauer
postalischer Angabe

An, Кому:

Damir Schützko

Dorf Slowitz

in:
куди:
куда:
Straße:
Вулиця:
Улица:
Kreis:
Повіт:
Район:

Gluchow Rajon

Summa Gebiet

Ostankaina

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:
Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Привет із далекої германії
наслою рідну мови ну україну
Добри дні ілі вечор дорожню
і родни напаша на початку
іусієстрі і родни брат коля
інєвеста нать і плямники
соня петь. Вперлих строках
моєго письма я вам сообщую
отом що я в некоторе урєднє
нахотієся жила із дорєла

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Зку ви тизд пою знаєте. Тепер я вам із великою радостю сообщаю що я вашу посилку получила за яку я отримую іогинь. Благодарю іогинь була рада як получила то не знала що робити із якого боку роши вати ой мало почко я не знатого що наїлася а побачила із дому корти да побачила що тож на почко пенля із шмилала ігла вилітнула патала як подилилася що то все патала робила і облила усто посилку слвозити і рада була і рогоу і плачу і незнаю що робити. Мамочко і таточко велика спасіда вам. Тепер мамочко я вам послала картотку і марси і здорово прошу і злас хотя лиш літо туюю я і пама і мамата мамочко я получила посилку на дружи дякспаса і получили і кала проия аюота панька і саметина і іовхи пенкола оксана і тая хоменкола і я астеуєнко дуна не получила мамочко і сертім до еліда на ~~нех~~ ~~от~~ ~~ти~~ ~~пиши~~ ~~те~~ ~~говни~~ ~~лот~~

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому:

Tanja Schutko

Rottleberode

Deutschland

Arbeiterlager

„Waldschlößchen“

Or
La
Fi
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Prüf.



Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Raion, область и бюро труда
писать латинскими буквами



An, Komu:

Marija Leschowska

in:

Bozr slout

Куди:
Куда:

Straße:

Zurück

Улицы:

Улицы:

Kreis:

Powit:

Raion:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

uchow Raion

Summa Gebiet

Привет іздалека і далекі
вранки на свою рідну Україну
Добри день і ліве чор дорожа моя
і сестрица парус і племінниця
сон і да муч. Поперлих строках
моєго писма я тоби сообщаю
отом що я по некоторе урємя на
хочуся жила і як ти должна
знати нашу низьку нагую
сторони. парус і учора і за
11/2 місяц. тоді була твоя открити
і здохну обну і зяки очинь і очинь
для твоя

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

іогин була рада як получила да почитала цоти
так написала про своїх родних тоядуналамо
може кончує морівчата питають цопишутідо-
му що ти так здорово плачем тодідівчатамне
дала почитати толярує такієвчати пойма
брату шоя дакуююмо шовін так поорідну намо
чку допекає наші там і безіго патерігоре шонема
здуш ой парує здобре знаю яка у нас на на плоха ато
і щя похутила ой сестро шовін там робити ой сестро
незнаю шойому написат ходьби письмо тоядуєє написе
ла ана откриуі нігде парує здоблас і на крилах прилеті
да кригне на парує ти ти щемі шотіє шовкош шарх
то стаки як хвѣдски веровитної. парує зто би висилаю
карточку на папір то сполінай шовбула втедесестра
зідоро му послала парує вишліт тиніє як пожноуєім
зівчатам вислати патеркі і сестра карточки і тиніє вишліт
ти шотіє шовкош шарх

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____



105
Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини
Ответ в Германию



An, Кому: Tanja Schutko.

Rottleberode
Deutschland

Ort:
Lager
Firma
Stempel

Arbeitslager
„Waldschlößchen“